

III. Elváltozások.

Tekintsük most azon elváltozásokat, melyeket az alkohol állandó élvezet mellett az egyes szerveken okoz.

Tény az, hogy vannak alkoholisták, kik rendkívül erőteljes és ellenálló képességű szervezettel rendelkeznek nagy kort érnek el, de tagadhatatlan tény az is, hogy haláluk után az anatómusok az alkohol behatásának nyomait a legpontosabban kitudják mutatni, főleg az agy, a szív, a vesék és a máj kóros elváltozásán. Az utóbb említett három szervnek okozta kóros tüneteivel nagyon röviden végzek, mert a szív elhárjadosása, a vesegyulladás és vesezsugorodás és a máj megkeményedése (cirrhosis) rövidebb, vagy hosszabb ideig tartó betegség után az illető iszákos egyénnek egyszerűen — csak életébe kerül, de az agynak degeneratívja a legsúlyosabb, legborzasztóbb következményekkel jár nemcsak az illető egyénre, de leszármozottaira és a társadalomra nézve is.

Azon emberek, kik naponként isznak nagyobb mennyiségű szeszt, rendszerint észrevétel nélkül tulesnek ama kezdőstadiumon, melyben még az egész szervezet felháborodik a méregként ható alkohol ellen. Egyszerűen megszokják. Megvetéssel tekintenek a részeg emberre s mindegyikük tetszeleg magának abban, hogy látszólag minden utókövetkezmény nélkül elbir 10—20 pohár sört, bort vagy pálinkát. Azonban a megszokást csak hamar követi a második stadium: az iszákosság. Az alkoholista ilyenkor már nem bír elhaladni egy korcsma mellett anélkül, hogy be ne térne s nem tudja leküzdeni a szesz után való mohó vágyat, melynek kielégítése mindinkább nagyobb és nagyobb adagokat követel. Ily állapotban az iszákos ember még nem ébrodt szenvedélyének tudatára s általánosan is még a teljesen normális ember benyomását teszi. De nehéz, kitartó munkára már képtelenné válik. Önálló és felelősségterhes feladatok megoldására már nincs ereje. Itélőképessége elvész, hivatása és családja iránt való érdeklődése is veszendőbe megy, jellemcselekedete és beszédterzete és kötelességtudása alábbszáll, örökösen ingerült, veszekedő, önző és erőszakoskodó. Néhány évi iszákosságnak következménye a rezgő kór, delirium tremens.

(Vége köv.)

megjelennek a szt. János bogarak s rútnak a fűszálakra, a bokrok, fák leveleire, vagy lomhán imbolyognak a levegőben s ijesztik a bátoratlan utast, a ki minden fényes pontot egy-egy vad állat tüzeben égő szemének néz. Ez a fénybogár jóval nagyobb a mi szentjános bogarunknál és potroha utolsó előtti két gyűrűjében világít.

Tonking földje valóban elragadó szép, de roppant veszedelmes, nem nekünk való. Ritka ember kerül itt ki a lázt, vérhát, vérszegénységet. Két-három évi ott tartózkodás után a fogak megpuzdásodnak és kihullanak. Nem mulik el esztendő, hogy Tonkingban kolera ne volna. A levegő túrheterlen meleg; a napszúrás napról napra megköveteli a maga áldozatát; ivóvíz nincsen; a földön hangyák, a levegőben szunyogok milliói; a levegő nedves párákkal teli, úgy, hogy az este levett cipőben reggelre ujynyi vastagon áll a penész.

Ilyenek a viszonyok ott! mi meg itt vagyunk és adjunk érte hálát az Istennek!

ÚJONSÁGOK.

— **Főispáni Installáció.** Gróf Széchenyi Viktornak, Fejérvármegye új főispánjának installációja nem folyó hó 26-án, mint előbbi számunkban jeleztük, hanem folyó hó 28-án szombaton lesz. Az installáció részletes programja is megállapított. Gróf Széchenyi Viktort a vármegye és a város törvényhatóságainak küldöttsége a város határára fogja fogadni. Az új főispán előbb a vármegyeházára hajtat, ahol dr. Hattyufy Dezső árvaszéki ülnök üdvözlő, innen a város házára megy, ahol Havránék József polgármester fogadja. Innen mindkét törvényhatóság tagjainak kíséretében a székesegyházba vonul, ahol ünnepélyes Te Deum lesz, amelyet dr. Prokászka Ottokár megyéspüspök tart. Ezt követi előbb a vármegyei, azután a városi díszközgyűlés, amelyeken az új főispánt installálják. Az installáció után bankett lesz a Szent István teremben.

— **A királyi meghívólevél a vármegyénél.** Fejérvármegye törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tartott Szűts Artur főjegyző elnökletével. A közgyűlés egyedüli tárgyat Felsőnének az 1906—1911-iki országgyűlés egybehívására vonatkozó legkegyelmesebb királyi meghívólevelének kihirdetése képezte, amelyet Balassa Sándor tb. főjegyző olvastott fel. A királyi kéziratot az elnöki Szűts Artur főjegyző indítványára a közgyűlés hódoló tisztelettel tudomásul vette.

— **Távozás.** Fialth Pál báró megyénk és városunk volt főispánja a napokban már végleg búcsút vesz városunktól. Butorait hatalmas koscsikban szállítják is már a báró akai birtokára.

— **Gróf Batthyány Lajos programbeszede.** Gróf Batthyány Lajos a bodajki választókörzetet képviselőjelöltje folyó hó 22-én Mórton, folyó hó 25-én pedig a Szabadbattyánhoz tartozó Lajos telepen tart programbeszédet.

— **Hangverseny.** Bendliner Nándor a kiváló magyar zongoraművész, aki közönségünknek f. hó 8-án mutatta be első ízben mesteri játékát, a minden oldalról nyilvánuló általános óhajnak engedve f. hó 26-án este fél 8 órakor a helybeli honvéd zenekar közreműködésével a Szent István teremben egy második nagyszabású hangversenyt ad, a melynek választékos műsorából közöljük azon szan-okat, a melyeket a művész zenekar kísérettel elő fog adni: I. Grieg A moll zongora verseny. II. Beethoven es dur zongora verseny. III. Liszt Ferenc I. zongora verseny es dur. Ezek azon zeneszámok, a melyeket a mult hóban Budapesten es e hóban Szegeden óriási sikerrel mutatott be a közönségnek. Felhívjuk a ritka művelzetet igénylő hangversenyre közönségünk figyelmét. Jegyek Krausz Verona tüzésében válthatok 4 és 2 korona helyárák mellett. A részletes s pontos műsorról lapunk legközelebbi számában közöljük.

— **A belvárosi katolikus kör vezetősége** az idő rövidsége miatt ez uton tudatja szombati estélyének igen tisztelt közönségével, hogy az estély műsora technikai okokból némi változást szenved, a mennyiben a 4-ik es 5-ik számok felcseréltetnek s így Beethoven zongorahangversenye a Rotter-féle „Salve Reginát” meg fogja előzni.

— **A székesfehérvári műkedvelők kiállítása,** tárgyairól katalógust is kiad majd a rendező

bizottság. Azonkívül Lauschmann Gyula dr. egy vaszkos könyvet ír a kiállításról. Az összehalmozott tárgyak olyan érdekesek, főleg városunkra nézve, hogy a szorgalmas kutató egy könyvben fogja ez emléket megörökíteni. A kiállításra, mely tudvalevőleg május 6-án nyílik meg, még mindig küldenek bejelentéseket úgy, hogy már a Magyar Király mellékhelyiségeit is igénybe kell venni. A bizottság esetleg néhány magyarázó előadást is rendez a kiállítás keretében. A kiállítók felhívó levelet kapnak arra nézve, hogy melyik napon küldjék be tárgyaikat; a tárgyakat a bizottság nyugtatvány ellenében átveszi; a kiállítás lejárása után pedig a tárgyakat 3 nap alatt kell elvinni s az átvételt a kiállító nyugtázza, illetve elismeri. Mind a két elismervényt készen kapják a kiállítók.

— **Körelem.** Felkérjük a „Székesfehérvári Torna-Club” azon tagjait, kik a debreceni torna-ünnepélyen való részvétellel jelentkeztek, hogy e hó 19-én, csütörtökön délután 6 órakor a főreáliskola tornatermében feltétlenül megjelenni sziveskedjenek a végleges program megbeszélése céljából. Elnökség.

— **Nyíri Sándor** a székesfehérvári V. honvédkerület parancsnoka megvált városunkban viselt állásától. A Felsőugy intézkedett, hogy Nyíri Bécsbe menjen s a hadügyminiszterumban osztályfőnök lesz. Ezzel a ténnyel együtt említhetjük azt is, hogy Nyíri Sándor megszűnt a honvédség tagja lenni s a Felsőugy intézkedése folytán a közös hadseregbe osztott be. Az új osztálytanácsos már a legközelebbi napokban megvált városunktól s Bécsbe utazik, a hol családjára a szomorú emlékü kormánybizottság óta tartózkodik.

— **Személyi hír.** Antal Gábor ev. ref. püspök és Hegedűs Sándor volt miniszter ma délután Székesfehérvárra érkeztek, hogy a Dunántúli ev. ref. egyház holnapi közgyűlésén elnököljenek.

— **A hadsereg köréből.** Novák Rikárd cs. és kir. 99-ik gyalogezredbeli ezredes a cs. és kir. 15-ik gyalogezred parancsnokává nevezetett ki.

— **Megyei központi választmányi ülés.** A megyei központi választmány a közgyűlés lefolyása után ülésre gyűlt össze. Az ülésen Szűts Artur elnököt. A központi választmány a választások napját április hó 30-ára, hétfőre állapította meg. A választások megjeltesére a következő bizottsági tagokat jelölte ki:

A váli választó kerületben választási elnök Békássy Elemér, jegyző Szabó József, a szavazatszedő küldöttség elnöke Tamássy Árpád.

A rácalmási választó kerületben választási elnök dr. Pataz Gyula, jegyző Fűrér Sándor, a szavazatszedő küldöttség elnöke Szávits Miklós; a csákvári választó kerületben választási elnök gróf Cziráky Antal, jegyző Marton György, a szavazatszedő küldöttség elnöke verebi Végh István.

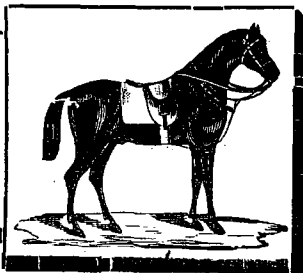
A sárkeresztúri választó kerületben választási elnök Dellrich Zsigmond, jegyző Huszár János, a szavazatszedő küldöttség elnöke báró Salamon Mihály.

A bodajki választó kerület választási elnöke Kósa Miklós, jegyző Turmayer Gyula, a szavazatszedő küldöttség elnöke Pencz Lajos.

— **Nyolc éves betörő.** Albert János kislángpusztai lakos 8 éves Béla fia a napokban betört Gelencser György szintén ottani lakos lakásába és annak zárt szekrényéből ellopta 73 korona készpénzt. A nyolc éves betörő a csendőrök kerítették kézre. Albert Bélát valamely javítóintézetben fogják elhelyezni.

Gászler Kálmán
szíj- és nyereggyártó.

Székesfehérvár
Karl-ház, az igazságtügyi palotával szemben.

Készít minden e szakmába vágó munkákat, a legszebb kivitelben.

Pontos és gyors kiszolgálás.

Ugyanitt kapható kitérő bőrlack és finom ostoronyelek.

Ugyanitt egy fiu tanulóul felvétetik.

— **Tolvaj flu.** Töttös István 10 éves iskolásfiu ugyancsak korán kezd az akasztófavirágok útját. Folyó hó 17-én feltörte apjának Töttös József lövölde-utcai napszámosnak ládáját, amelyben az 36 korona megtakarított pénzét tartogatta. A pénzt magához véve Mohára szökött, ahol két nap, míg a lopott pénz betartott, mulatott. Miután az utolsó krajcárnak is nyakára hágott, visszajött Székesfehérvárra, de félve hazamenni, az utcákon csatangolt. Szüleinek feljelentésére a rendőrség letartóztatta. A elhaj csemétét valamely javítóintézetben fogják elhelyezni.

A **tüdővész** gyógyszerrel a bükkfakátrány-készítmények teljes joggal régi jó hírnévnek örvendenek. Ezen készítmények a legkülönbözőbb alakban használatnak, melyek között legjobb a „Sirolin-Roche”, miután ez hatásos, ingerműltől és mindenek előtt igen jóízű. Kapható minden gyógyszerárban.

— **Elfogott orgazda.** Gilicze Katalin 31 éves csernyei illetőségű, budapesti lakos, mosónő Budapesten Dezső Zsófia cseledléánytól lopott ékszereket vett át és azokat elzalogosítva az értük kapott pénzzel Székesfehérvárra szökött. A rendőrség tudomást szerzett a dologról és Gilicze Katalint, aki Hegyi Borbála kofaasszonytól Nagy Katalin álnév alatt tartózkodott, elfogta.

Rajz és szabászati iskolával egybekötött szalon megnyitás.

Teljes tisztelettel hozom becses tudomására a nagyérdemű hölgyközönségnek, hogy helyben, **Várkapu-utca 6. sz. a.** (Elite kávéház mellett **szabászati és varró iskolával egybekötött divattermet nyitottam.** E célra megnyertem társnőül **Krischer Angéla** urhölgy, budapesti szaktanárnőt, aki tapasztalatait több évi gyakorlat folytán budapesti elsőrangú iskolában és Sárvay Janka fővárosi hírneves szalonjában és szabászati iskolájában, mint helyettes tanárnő szerezte. Előre is biztosítom, hogy legujabb **angol és francia női toilleket** legszebb kivitelben és szolid árak mellett teljes megelégedésére fogok készíteni. Egyszermind iskolában a **tanítványok** rövid idő alatt egész önnálón **rajzolni és szabni**, párizsi rendszer szerint — valamint a **modern fűző és kalapmodel készítés** is elsajátítják.

Teljes tisztelettel
Zsinkó István és Társa.

IRODALOM.

A tökéletes ember.

(a) Ilyen címen egy kis könyv jelent meg az elmúlt napokban Budapesten a Srefáneum r. t. nyomásával. A csinos alaku, izléses kötésű mű szerzője **Franz X. Kerer**, átdolgozója **Poós Rezső**, székesfehérvári egyházmegyei áldozó pap, budafoki káplán. Nekünk tehát különösen kedves lehet ez a művecske, már csak azért is, mert átdolgozója a kiadója a mi emberünk.

De kedves előttünk azért is, mert benne azon eszmék jelennek meg, melyeket ország-szerzte a mi nagynevű megyéspüspökünk képvisel. Többször idéz is Prohászka püspök ur műveiből (I. 6., 30., 80. ll.) De kedves előttünk azért is, mert ámbár német munka nyomán készült ez a kis könyv, mégis találkozunk benne magyar vonatkozásokkal is. Ezen magyar drágakövecskéket és más egyebet minden esetre az átdolgozó és kiadó tette bele. Az 65. oldalon Szapary Péterre hivatkozik, a 63-on Mindszentyből, a 61-en Madách művéből, a 81-en Szabolcskából idéz. Jól hat az olvasóra e nemzeti jelleg bár még több lenne.

A 96 oldalas kis nyolcadrés alaku munka jellege, amint az Előszóban maga mondja: bölcselkedő. Az élet és társadalom egyes nagy kérdéseit tárgyalja rövid szentenciózus mondatokban. A mű főbb fejezetei: a személyiség jelentősége, fejlesztése; önmegtartózkodás, tudomány és jószág; gyóntatószék és jószág; az irgalmas Szűz; visszhang a földről; jószág a társadalmi érintkezésekben stb. Majdnem azt mondhatnók, hogy ahány mondat, annyi gondolat van e könyvben. Igen szépen illeszti be a gondolatok szép láncolatába a legkülönbözőbb nemzetiségű és

jellegű írók egyes mondásait. Nem egyéb e mű, mint egyházi és világi tudósok, kültökök, bölcselők, szép mondásainak gyűjteménye egy-egy nagy, tökéletességre vezető kérdés körül csoportosítva. De szépen, kedvesen illeszti egymáshoz az elhunyt és még élők gondolatait. Főforrás a szentírás. A legnagyobb egyházatyák mellett ott találjuk a nemzetek profán és nem profán költőit, íróit: Schillert, Goethe, Dantet, Habsburgi Rudolfot, W. Fabert, Fenelon, Hugo Viktort, Bellarmint, Vianney Jánost, Hilyt, Bossuet, Hartst stb.

E munkát bátran lehet ajánlani mindenkinek, aki az ember tökéletességére törekszik. De mégis különösen ajánlható az ifjúsági s kongregációi könyvtáraknak, ahol az élet megnyilatkozásáról s kérdéseiről már-már gondolkodó olvasók kezébe jut. Es itt van legjobb helyen. Minden esetre könnyebb volna az ajánlás, ha nem találna benne az olvasó annyi nyelvű idézeteket. Igaz, a legnagyobb része le van fordítva magyarra, de mégis főleg a német nyelvből vett sok idézet. (Goethéből különösen) magyar szövegben nem található.

Még élénken emlékszünk, az elmúlt napokban látott napvilágot másik két hasonló munka. Az egyik e lap hasábjain is ismertetett: **A tökéletesség útja** P. Leo győri karmelita atya fordított műve, melyből most már a második kiadás is megjelent, még pedig kiválóan szép imákkal bővítve úgy, hogy most valóban lehet imakönyvül is használni; ezt a kis munkát ismét melegen ajánljuk. A másik szintén győri a kath. képezde tanárának **Borsiczky Oszkár**nak könyve: **A legszebb erény** címen. Ez is rendkívül kedves, hasznos, szellemes munka, melyet szintén örömmel lehet ajánlani mindenkinek, főleg ifjúságnak, kongregánistáknak. Nem emlékszünk, hogy ennél jobb könyvet olvashatna az ifjú a szent tisztaságról és ezen anyagi erény ifjú hőseiről.

Es most ezek mellé csatlakozik **A tökéletes ember** Kerer-Poós munkája, melynek megjelenése minden esetre nyereség a magyar jóirányú irodalomra. E műnek szelleme, elkülölte kiválóan nemes. Nyelve szép, néhol költői szárnyalású; kiállítás, nyomása, kötése izléses. Szívesen ajánljuk a jó lelkeknek.

!! Szőlőkaró eladás !!

Seregélyes mellett (a buhini erdőn) 250.000 darab akácfa szőlőkaró
== eladó. ==

Csak **SICULIA** névvel ellátott üvegek valódiak.

A Málnási „**SICULIA**“ forrásvíz

a sós savanyúvizek királya.

Sziklarétegen átfurt artézi forrás.

A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a feje, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyaggyulladás bántalmait oltna Korányi, Kéty, Tauszk, Riegler tanár urak szakvéleményei

a málnási „**SICULIA**“-forrást

a kontinens legdusabb természetes alkalikus, sós, savanyúvizének minősítik.

Magyarországi főraktár:

BRAZAY KALMAN BUDAPEST, József-körút 37.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeria és fűszerkereskedésben. TELEFON 59-46. 3358. 30-2.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

KOCSIFÉNYEZŐ és NYERGES
 üzletemet a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom.
Raktárt tartok mindennemű ruganyos hintókból és különböző üzleti kocsikból. **Javításokat** a leggyorsabban és jutányos árban készítek.
Hirtling Pál kocsigyártó,
 Székesfehérvár, Tolnai-utca 16.
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

! Megtévésztésektől óvakodjunk!
 A valódi természetes eredeti Málnási!
MÁLNÁSI
Mária Forrás
 természetes alkalikus sós savanyúvize páratlan hatása: a légző és emésztő szervek hurutos bántalmainál, a tüdőtuberculosis minden stádiumában.
 !! Gyomorégést azonnal megszüntet !!
 Egyedüli főraktár Székesfehérvárott:
PINKAS ZSIGMOND és FIAINÁL.

Hirdetésük jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban. Szt-István-tér I.

IZINGER KÁROLY
 szíjgyártó
 Székesfehérvár, Bank-utca.

 A legnagyobb raktárt tartok lószerszámokból, lovgató és vadász cikkek, koci és szerszám tisztító szerekből, ostor, ostoronyelekek, katonatiszti felszereléseket pontosan készítek. Minden e szakmába vágó javításokat jutányosan elfogadok
Izinger Károly
 szíjgyártó.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.